

‘WAT LIGT JE TUIN ER MOOI BIJ!’

Glunderend neemt de tuineigenaar het compliment in ontvangst. Met een glimlach zwaait hij terug. Voor die verbinding in de buurt bestaat stichting Sociaal Tuinieren. Een stichting opgericht vanuit het tuinplezier. Maak kennis met een initiatief dat Nederland groener én socialer maakt.

TEKST: SUZANNE DE BOER FOTO'S: STICHTING SOCIAAL TUINIENEN

Mireille Voorendt, projectleider van Sociaal Tuinieren Nederland: "Sociaal Tuinieren is een mes dat aan heel veel kanten snijdt."

"Als je door een buurt rijdt, valt op dat niet elke tuin evenveel aandacht krijgt", vertelt Mireille Voorendt, projectleider van Sociaal Tuinieren Nederland. "Sommige tuinen zijn verwilderd. Dat is geen leuke aanblik, maar de oorzaak van een troosteloze tuin is soms nog minder leuk. De tuineigenaren zijn slecht ter been, ziek, of hebben andere zorgen, waardoor ze geen tijd of energie hebben voor hun tuin. Niet iedereen heeft een netwerk dat hen met de planten en bomen kan helpen en/of geen financiële middelen voor een hovenier die de boel netjes maakt."

TUINWENSEN

Sociaal Tuinieren wordt ingeschakeld door een ambulante hulpverlener of een betrokken wijkopzichter die al contact met een tuineigenaar heeft. Het eerste bezoek is verzichtig, het is namelijk nogal wat om je kwetsbare situatie met vreemden te delen. "Hoe fijn is het dan als het gesprek over de tuin gaat, iets waar je binnenkort misschien toch weer wat plezier uit

kunt halen?" zegt Mireille. Een projectleider van Sociaal Tuinieren en een ervaren groenvrijwilliger, bijvoorbeeld een tuinontwerper of een hovenier, komen de tuinwensen opnemen: wat zijn favoriete planten, lievelingskleuren, een dierbare boom? En hoe kan de tuin elk jaar weer tot bloei komen, zonder dat het veel werk kost?

OPKNAPDAG

In overleg met de eigenaar plant Sociaal Tuinieren een opknapdag. Dat is een dag waarop vrijwilligers uit de eigen buurt, het dorp of de stad – onder de deskundige leiding van de tuinontwerper of hovenier – helpen om het achterstallig onderhoud weg te werken. Vaak is het een combinatie van vrijwilligers van vrijwilligersorganisatie Present en betrokken buurtgenoten uit de wijk. Gaat het om een Amsterdamse voortuin, dan is dit een kleine groep. Daar loop je elkaar met z'n drieën al snel voor de voeten. Gaat het om een tuin in De Achterhoek, dan kan het zomaar om vijftien man gaan. "Ouderen en jongeren, van verschil-

lende culturen en religies, iedereen kan een handje meehelpen", vertelt Mireille. "Zij snoeien, rooien en beplanten. De sfeer is gezellig, samen de schouders eronder en samen genieten van de aanspraak van nieuwsgierige burens." En het resultaat mag er zijn. "Wat knapt een straat op als de troosteloze tuin ineens een parel is!" Ook het onderhoud van een tuin wordt geregeld door vrijwilligers, bijvoorbeeld door de langdurige inzet van Tuinmaatjes zoals Trudy (op de volgende pagina lees je haar verhaal).

GOED MES

Sociaal Tuinieren is een mes dat aan veel kanten snijdt. Het draagt bij aan een nette, groene, gezonde buurt, zorgt met eco-vriendelijk groen voor meer biodiversiteit en maakt de leefomgeving klimaatbestendiger. En bovenal zorgt het voor verbinding in een straat en haalt het mensen uit een sociaal isolement. Sociaal Tuinieren won dan ook niet voor niets in 2021 de duurzame VHG Groenprijs én de IVN Natuurprijs.

'TUINPLEZIER ÉN AANDACHT VOOR DE MEDEMENS'

TUINMAATJE TRUDI MOLENAAR (62, REMEDIAL TEACHER) HELPT MEE IN DORDRECHT-PAPENDRECHT

"Mijn moeder was altijd met stekjes en plantjes bezig. Zelf heb ik ook altijd een tuin gehad waar ik met plezier in werkte. Mijn ouders zijn inmiddels in de negentig. Als ik bij hen langsga, loop ik altijd langs de planten: even kijken welke er wat extra aandacht nodig hebben. Ik speelde al even met het idee om vrijwilligerswerk in tuinen te gaan doen. In het voorjaar van 2021 las ik een advertentie in de plaatselijke krant. 'Sociaal tuinieren', stond erin. Dat sprak me gelijk aan. Vanuit het tuinierplezier aandacht hebben voor de medemens, dat leek me mooi.

Via Stichting Present, die sociaal tuinieren organiseert in Dordrecht-Papendrecht, werd ik gekoppeld aan een meneer van een jaar of veertig. Bij zijn huis had hij een grote voor- en achtertuin waar flinke bomen in stonden. Samen met de coördinator maakte ik kennis met deze man. We hadden meteen een leuk gesprek en zijn al snel met de voortuin aan de slag gegaan. Door het achterstallig onderhoud was dat een wildernis. Zelfs met ons tweeën – de tuineigenaar werkt zelf ook actief mee

– kregen we hem niet aan kant. Daarom kwam er een Tuinmaatje bij. Sindsdien zijn we gezellig met zijn drieën.

Van maart tot en met oktober werken we eens per twee weken in de tuin. Het leuke is dat deze meneer op de begane grond van een portiekflat woont. Toen zijn burens ons in de tuin zagen snoeien en wieden, knoopten ze regelmatig een praatje aan. Zij vonden het leuk dat de tuin zo opknapte, die was tenslotte ook de entree naar hun woning. Door die aanspraak werden de burens bekenden van elkaar. Dat sociale is zo mooi.

De achtertuin stond vol met brandnetels en zevenblad. Een bramenplant en Haagwinde weefden zich erdoorheen. Ondertussen staan daar prachtige gewassen, zoals een kiwiplant. Die gaf afgelopen zomer zelfs al vruchten! De appels en pruimen uit de fruitbomen deelt de eigenaar uit in de wijk. Inmiddels is het grootste werk gedaan, met bodembedekkers – stekken uit mijn eigen tuin – proberen we onkruid tegen te gaan. Het wordt steeds mooier. Als de

tuineigenaar daar positieve reacties op krijgt, zie je hem trots kijken.

Eind september hadden we een bijeenkomst van alle Tuinmaatjes. Een tuincoach gaf advies en we kregen vanuit de stichting uitleg over een uitleendepot waar we zwaarder tuingereedschap kunnen lenen, zoals elektrisch snoei-gereedschap en maaiers. We kregen zelfs een cursus snoeien! Inmiddels hebben we ook een appgroep met alle tuinmaatjes. Dat is handig als je een vraag hebt, of een extra paar handen zoekt. De groep is een vraagbaak en vraag & aanbod ineen. Ja, zo alles bij elkaar kun je dit wel sociaal tuinieren noemen!" ●

Sociaal Tuinieren

In elke editie van De Tuinliefhebber leer je een andere 'vergroener' kennen. Wil je ondertussen meer weten of zelf meedoen? Kijk voor een groep bij jou in de buurt op [sociaaltuinieren.nl](https://www.sociaaltuinieren.nl)

